

Ontwikkelingsfasen Incubator branche

Door Ing. BSc. Pim de Bokx, HuygensXC, expertise centre entrepreneurship incubation

Experimenten

In de periode voordat de term ‘business incubator’ werd gebruikt zijn er verschillende organisaties opgezet met incubator karakteristieken. De meeste zijn ontstaan uit een vastgoed exploitatie initiatief. Het ‘gedeelde diensten’ concept ontwikkelde zich gaandeweg vanuit interne organisaties die steeds meer als facilitair bedrijf gingen ontwikkelen. De term ‘incubator’ werd gaandeweg in gebruik genomen, afgeleid van één van de eerst gebouwen die in kleine units werd verdeeld en verhuurd waarvan de eigenaar het op ‘chicken-incubators’ of te wel legbatterijen vond lijken.

Eerste generatie

In 1980 wordt, in de USA, ‘business incubation’ omarmt door vooraanstaande economie ontwikkelaars als een serieuze en innovatieve manier om de lokale economie te vernieuwen en weer concurrerend te maken. In de periode ‘80-‘90 groeide het aantal incubators van 15 naar 900 maar het einde van dit, op vastgoedexploitatie gebaseerde model, was in zicht. Verhuur van flexibele ruimte en basis diensten waren niet voldoende voor succes, wat was het geheim van de succesvolle incubators? Het gevolg was een shake-out in het begin van de jaren negentig.

Tweede generatie

De succesvolle incubators blijken zich te richten op het ‘incubatieproces’, of te wel qua dienstverlening aan te sluiten op het ontwikkelingsproces van een startup firma. De herkenning hiervan leidde tot een professionaliseringslag van het incubator management en investeringen in incubatiemethoden. Incubators werden hierin beloond door de investeerders en professionele organisaties. Het succes dat werd gerealiseerd met versnelling van de groei van nieuwe bedrijven paste bij de behoefte van investeerders om hun ROI-cyclus te verkleinen. In de tweede helft van de 90-er jaren lieten enkele internet startups zelfs een time-to-IPO (van start naar beurs) zien van 3 jaar, een investeerders natte droom. Alhoewel de meeste internet incubators inmiddels verdwenen zijn, is de incubator inmiddels wel een onmisbare schakel in het innovatiesysteem. De professionalisering van het ‘business incubation proces’ (bedrijfsincubatie proces) was nodig om dit niveau van professionaliteit te bereiken. Nu is het bedrijfsmodel van een incubator definitief gewijzigd, het gebouw is één van de noodzakelijke faciliteiten om het proces te faciliteren, maar het belangrijkste bezit van een incubator is het management en hun vaardigheden om waarde te creëren voor haar klanten (incubatees) en andere belanghebbenden door het managen van en netwerken en synergie. Incubator Management is vandaag een beroep.

Derde generatie

De ‘shake-out’ na 2000, vooral in de niet gesubsidieerde sector, brengt je terug naar de shake-out begin jaren negentig. De incubator branche werd zich bewust van de kwetsbare duurzaamheid van hun eigen bedrijfsmodel. De urgente vraag is nu; durven we als branche te leren van de paar overlevende for-profit incubators hoe een volwassen incubatorbranche eruit ziet? De overlevers lijken een aantal zaken gemeen te hebben: Zij worden gedreven door ondernemers en ondernemende managers, ze hebben een sterke markt focus en kunnen dan ook op verschillende manieren waarde creëren. De netwerken die zij managen lijken veel weg te hebben van clusters die in een globaal industrie gerelateerd netwerk opereren. Belanghebbende lijken een duidelijkere rol te krijgen, universiteiten en kennisinstelling als

leveranciers en investeerders en bedrijven als afnemers. Is hier een volwassen en duurzame aanpak in zicht? Nader onderzoek, met hulp van de branche, en uitwisseling van ervaringen moet eraan bijdragen dat de derde generatie incubators de duurzame en volwassen generatie wordt.

Toekomst

Nog verder vooruit kijken is behoorlijk speculatief. Wanneer deze industrie in de USA volwassen zal zijn? Momenteel is 15% van de 1200 incubators in de USA een for-profit incubator. Volwassen wil niet zeggen dat alle incubators winstgevend moeten zijn, het betekent alleen dat ze conjunctuurbestendig zijn geworden en een optimale positie hebben verworven in het innovatiesysteem, tussen kennisleveranciers en markt. Afhankelijkheid van giften is dusdanig teruggebracht dat het voortbestaan daar niet van afhankelijk is, het bestaansrecht staat niet ter discussie, de resultaten spreken voor zich, de impact is helder. Heel waarschijnlijk zullen de incubators in de toekomst een essentiële rol spelen in open innovatiesystemen waar kennis, productie en consumptie gecombineerd zijn in ecosystemen. Hoe het ook zal gaan, moderne gemanagede economieën kunnen niet meer zonder business incubators.

